

A nič ne žali te vsa trpkóst,
 Katere doslé ti bilo užiti,
 Povzdígaj te up in duhá krepóst,
 Če stiska imá še hujša príti.

Sočutno otrém jaz tvoje solzé,
 Pri meni zavetja išči v bedi,
 Ko dušo bridke rane ščemé,
 Tešila dobivaj v mojej besedi.

Naj tudi nisem presrečen sam,
 In redko moj dom je kraj veselja,
 Zvestó delím s tebój kar imam,
 Ukaz mi je sleherna tvoja želja.

Zatorej vjasni temni obraz,
 Nemírni duh se tebi vpokoji,
 Pogledi, prišel pomladánji čas
 V svetlósti, milôbi k nam je svoji.

Poslal je ptic in cvetnih darov
 Na zémľjo, blaženstva željno posíplje,
 Človeštvu praznik je príhod njegov,
 Pomlájeno vsako sreé utríplje.

Odprí še ti sreé na stežáj,
 Svetlôba, mir se vá-nje naséli,
 Naprej obračaj pôgled, nazaj
 V minólost gledati si ne žéli!

Jos. Cimperman.

Blagodejna zvezdica.

(Novela.)

I.

Tedaj gospodična Ada, Vi nočete odstopiti od svojega sklepa in nas hočete po vsej sili zapustiti?

Te besede je govorila debelušna štirideset ali petdeset let stara ženska, vsakdanjega obraza, priprostega vedenja. Kroj njene obleke in frisura na njenej glavi je bilo edino, kar je kazalo, da spada k boljším stanovom.

Oseba, ktero je ogovorila, bila je vitka postava sedemnajstletne devojke. Bila je v črnej žalujočej obleki, bledega lica, na katerem so bili močno izraženi utisi otožnosti ali nezadovoljnosti, menda pa oboje. Ta izraz lica, ki je takó malo pristojal njenim letom, priprosta, že močno ponošena črna obleka in pa njena zanemarjena zvonanjost sploh, to vse je bilo krivo, da se je Ada na prvi pogled zdela nelepa in neprijetna.

Ko bi jo bil pa kdo na tanje opazoval, našel bi bil, da so njene modre, a vedno mrkle oči imele nenavadno milobo, dà fine poteze njenega obraza bi oživele, ko bi jih rudečica le nekoliko oblila, in slednjič bi njene ustnice, ko bi se hotele nasmejati, dajale vsemu obrazku nekov čar, kajti odkrile bi vrsto belih zobkov in jej delale na licih ljubeznjivi jamici.

Ljuba gospa Barbara, odgovorila je Ada na njeno vprašanje z nežnim jej lastnim glasom, ko bi vedeli, kakó bridko je sedeti dan za dnevom za tujo mizo, prebivati pod tujo streho s čuvstvom, da je vse, kar potrebujem za življenje, le dar Vašega dobrega srca, in da Vam tega darú ne morem povrniti in tudi nikdar ne bodem mogla, ne bi mi toliko ugovarjali, kajti jaz si hočem iskati službe.

Oj ti ljubi Bog, rekla je nekoliko razžaljena gospa Barbara, ali sem Vam jaz ali pa Feliks kdaj očitala, da živite pri nas zastonj? Koliko pa Vi tudi potrebujete za svoje potrebe? Kakó malo na pr. Vi jeste! Ali Vas jaz ne ljubim, kakor bi mi bila lastna hči? Ali Vam ni moj Feliks iz celega srca udan? — dostavila je bolj s tihim glasom.

Rudečica nevolje je pri tem imenu oblila Adino blede lice. A samo za trenotek, in postalo je še bledejšo, nego je bilo prej.

Gospa Barbara se je vedla, kakor da bi ne bila zapazila Adine zadrege. Začela je torej polglasno šteti šive na nogovici, katero je pletla. Potem ko se je dvakrat nalašč uštelala, da med tem Adi časa pusti se pomiriti, zvila je pletenico in jo položila v jerbašček za ročna dela, ki je ležal pod mizico. Zdaj se Adi približa, prime jo za obe roki in z glasom dobrotnice poreče: Zadnja želja gospoda stotnika, Vašega očeta, je bila, da moram njegovej Adi puščati svobodno gibanje v življenji. Le iz tega uzroka se nočem dalje zoperstavljati. Povejte torej, kakó se neki mislite v bodoče preskrbljevati? V čem bodi Vaša služba?

Ko je Ada videla, da je gospe Barbare resna volja jej pomagati, da doseže svoj namen, zadobi srčnost in takoj odgovori: Upam, da onih sedem let, ktera sem preživela v zavodu, ni bilo brez sadú.

Oči so se gospej Barbari na enkrat zasvetile, usta so se jej še bolj razširila začuvši Adino opazko, in ona reče veselo iznenadjena: Kaj res, Ada, Vi ste tedaj takó učeni, da bi bili zmožni postati učiteljica v kakej imenitnej rodbini?

V tem trenotku je gospa Barbara pozabila, da je na skrivnem gojila vse druge namene za Adino bodočnost. A njeno nenavadno dobro srce je vselej zaduševalo želje in naklepe, ktere si je stavilo, kedar je koli sprevidelo, da one ne osrečujejo bližnjega. Da pa Ada ni srečna v njenej hiši, sprevidela je gospa Barbara že davno. A vedela in našla ni drugega pripomočka, da bi jo razvedrila, nego da jo še bolj po svoje ljubi in da sili svojega sina Feliksa enako storiti. Toda Adino čelo se je še bolj zmračilo pri toliko pretiranej ljubeznjivosti. Uboga gospa Barbara si je

noč in dan trla glavo, kaj bi bil uzrok Adine nezadovoljnosti! Ko jej je Ada po njenem večkratnem vprašanji, ali menda čuti v njenej hiši kakšen pomanjkljaj, sledujoč v zadregi odkrila, da jo je sram živeti od tuje miloščine in da si želi sama svoj kruh služiti, zadela jo je ta vest jako neprijetno. Da bi Ada, stotnikova hči, služila, zdelo se jej je nezaslišano. V svojej napetej dobrodušnosti predstavljala si je takoj Ado kot eno svojih robatih dekel: boso, z navihanimi rokavi, umazano, in težave so jo skoro obhajale pri teh umotvorih svoje domišljije. Zato jej je zdaj, ko je Ada omenila svoj sedemletni uk v zavodu, šinilo na enkrat v glavo, da bi bilo Adi mogoče služiti brez poniževanja pod stan, v katerem se je narodila.

Za odgojiteljico, odgovorila je Ada nekoliko v zadregi, upam biti sposobna. Da bi pa tudi moje znanje zadostovalo za odgojevanje otrok imenitne rodbine, jako dvomim.

Ali Ada, človek, ki se je baval sedem let z ukom, ta mora že nekoliko znati. Jaz sem hodila v šolo samó osem mesecev in nekaj dnij, a dozdej še nisem nikdar prišla v zadrego zavoljo pomanjkanja znanja.

Bojim se, da v godbi nisem dovolj spretna. Tudi angleški jezik mi bo delal nekoliko ovire, dostavila je Ada bolj tiho.

Dobro, pa idite za odgojiteljico malih otrok. Pri teh ni treba takó visokega znanja. A to Vam povém, da samó dovoljujem, da v hišo plemenitašev moja Ada v službo vstopi.

Ali, rekla je Ada bojazljivo in skoro se ni upala nadaljevati, bojè se razkačiti svojo varuhinjo z vednimi ugovori, jaz se nisem nikdar bavila z otroki. Kakó se bom tedaj znala z njimi vesti?

Gospodična Ada, zagrmel je zdaj zapovedujoč glas gospe Barbare. Vi ostanete za naprej pri meni, že da Vam niso moji nasveti po volji. Odrastlih si ne upate odgojevati, z otroki pa bi se ne znali vesti, kakor pravite! Ali mislite morda, da bodem dovolila, da postanete hišinja? Poglejte na svoje nežne ročice! Kaj menite, bi one li znale in zamogle opravljati težkih in brezštevilih dél hišnje? — njene besede pa je spremljal pomilovalen pogled na Adine majhne roké.

Adi, prestrašenej nekoliko vsled nenadejane razkačenosti gospe Barbare, nekoliko pa razžaljenej po robatem načinu njenega govorjenja, stopile so solze v oči. V srci pa je takrat sklenola, da noče na nobeden način dalje ostati pod obrambo in uplivom sicer dobre, a surove gospe.

Ni torej dala prostosti solzam. Premogši solzé vzdigne glavo in z neustrašenim glasom poreče: Gospa Barbara, predno se določim vstopiti v nov stan, hočem ga preudariti in pregledati na vse strani, da se prepričam, ali bi znala tudi vse dotične naloge izvrševati, ali ne. Tega mi ne smete zameriti. Kaj bi si na pr. Vi mislili o meni, ko bi po kratkem prebivanji v novej službi dobila nepričakovano slovó?

328

Kaj bi mislila? odvrne gospa Barbara s čutom, kakor da že vidi Ado iz službe prognano. Vesela bi bila. Saj bi potem bili prisiljeni iskati pri meni zopet zavetja, ker bi, se vé da, z odprtimi rokami in ginenim srcem sprejela svojo golobico. Oh, Ada, dostavila je po kratkem premolku z mehkim glasom; kaj se boste neki klatili po svetu? Ostanite pri nas, ki Vas vsi ljubimo! Kakó bi rada videla, da postanete — moja hči!

Prestrašena je Ada uprla svoje oči v gospo Barbaro. Že se je mislila blizu svojega cilja, službe, a zadnje besede gospe Barbare so jej kazale, da še nikdar ni bila takó daleč od nje.

Postati Barbina „hči“? Da! ravno ta strah jo sili iz njene hiše. Ne, ni mogoče, rekla je potem skoro obupno. Ako mi Vi nočete pomagati, da si najdem dostojno službo, prevzamem prvo, ki se mi ponudi. To rekši vstane, da bi sobo zapustila.

Zdaj je prišla na gospo Barbaro vrsta, da se ustraši. In prestrašila se je res Adinega odločnega vedenja. Približa se jej torej, da jej brani oditi, in z glasom, ki je kazal, da obžaluje svoje besede, dejala je: Ljuba Ada, za Vas vse rada storim, da le zopet prijaznejše gledate. Tako hude Vas še nisem videla. Vi tedaj želite postati učiteljica v kakej premožnej, a ne aristokratskeji hiši. Jelite? Za tako rodbino bi potem Vaše znanje gotovo zadostilo. Jelite? Le odkritosrčno mi povejte svoje mnenje. In takó govoreč božala je kakor mati detetu Adino lice.

Moja želja je postati družbenica pri kakšnej bolj starikavej, ali na samem živečej gospej, ali kaj enakega, pristavi Ada kratko.

Kakor je Vaša želja, Ada. Takoj se grem spreoblačit, da pojdem k našemu gospodu učitelju. Tam zloživa notico v smislu Vaše želje, katero pošljem potem kot inserat vsem časopisom glavnega mesta.

Četrť ure pozneje koračila je gospa Barbara proti stanovanju šolskega učitelja, nališpana, s klobukom po strani, govoreča sama s seboj, maháje z rokami, kakor da bi bila vinjena. Ljudje, ki so jo srečavali, govorili so med seboj: Na, gospa Barbara, ali je dobila terno v loteriji, ali pa je srečno našla nevesto za svojega Feliksa, ker je danes takó živahna in brzih nog!

Osem dnij pozneje se je čitala po raznih časopisih sledeča notica:

Mlada gospodična, sirota, iz dobre rodbine, z izvrstno odgojo, zglednega obnašanja išče službo družbenice pri kakšnej na samem živečej dami ali starikavej gospej. Ne bi se gledalo toliko na visoki honorar; želi se pa, da bi občevanje v hiši bilo dostojno, da se gospodična, vzgojena v duhu krščanstva, ne bi popačila. Ponudbe naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: „Sirota“, poste restante v trgu N. na Goriškem.

Ta inserat sta zložila gospa Barbara in učiteljeva modrost.

II.

Adino mlado življenje ni pomnilo nobene srečno-vesele dobe. Celó nad spomini njenih otročjih let se je razprostiral neki mračen utis osamelosti. Ob enem ko je Ada zagledala luč svetá, ugasnolo je njenej materi življenje. Njena mati, Angličanka po rodu, bila je še le leto dnij omožena z njenim očetom, ki je pa bil takrat še le lieutenant. Živela je z njim v skromnem, a srečnem zakonu. Po njenej izgubi neutolažljiv je mladi vdovec in oče dal krstiti svojo hčerkico z imenom izgubljene drage ženice. A novorojenka Ada ni zamogla izpolnjevati v očetovem srci one praznote, kjer je prej dvajsetletna Ada kraljevala. Ubogi oče se je spočetkoma v nekem oziru celó čutil vselej bolj nesrečnega, ko je gledal hčerkico. Ona ga je še bolj živo spominjala njegove nenadomestljive izgube. Ker pa mladi častnik in njegov strežaj nista razumela baviti se z malim detetom, a njegovi dohodki niso bili toliki, da bi si še zamogel varuhinjo vzeti, izročil je s težkim srcem hčerkico nekej sorodnici v oskrbljevanje. On sam pa je moral, kakor je njegov stan zahteval, po svetu. Prešla so mu takó včasih leta, da ni videl svoje Ade.

Ko je Ada vzrastla iz otročjih let, sprevidel je oče, da je treba skrbeti za njeno izobraževanje. Po prošnjah in priporočbah je izročil Ado imenitnemu dekliškemu zavodu, kjer je za njo plačeval le četrtni del tega, kar so druge gojenke plačevale. Takó je upal, da dobi Ada skrbno odgojo, s katero se bode kot edino podporo po njegovej smrti mogla na dostojen način preskrbljevati.

Med tem je oče živel samó za svoj poklic. Slovél je kot hraber in izvrsten vojak. V schleswig-holsteinskej vojski, kamor je na čelu svojega oddelka stopal proti Dancem, dosegel je lavorov venec slave, pa tudi izgubil levo nogo. Bil je potem povzdignen v stotnika, a ni bil več sposoben za službo. Déli so ga v pokoj. Odslej se mu je tesno godilo. Pri vsem skromnem življenji, katero je zdaj imel, ni mogel več od mirovnine prihranjevati določene svote za Adino odgojo. Da si pomore iz zadrege, določil se je odslej živeti na deželi, kjer je upal z manjšimi stroški izhajati. Izbral si je najbližnji trg poleg mesta, kjer je Ada dobivala odgojo in se tam za vselej naselil. Da bi pa še cenejše živel, najel je sobo s pohištvom že opravljeno in sicer pri gospej Barbari, ktere hiša je bila edina v trgu, ki je da-si ne gostilna imela nekoliko sob na razpolaganje. Tu je ob enem dobival hrano in postrežbo in to vse jako dobro primeroma za majhno plačilo. Takó je živel stotnik zadovoljen z gospó Barbaro in s svojo osodo, ob enem srečen, kakor ni bil že davno, ker je zdaj pogošče videval svojo hčer.

Gospa Barbara je že bila več let vdova premožnega, a na pol še kmečkega posestnika. Kakove rodbine je ona bila, nihče ni vedel. Ko se je nje ranji mož ženil, bil je iz doma štirinajst dnij, in potem s seboj

pripeljal gospo Barbaro, katero je predstavil kot svojo ženo. Nekoliko časa so bili ljudje jako radovedni, od kod je njegova nevesta, ali ima kaj dote itd. A ker od njiu ni bilo nič zvedeti, zadovolili so se na zadnje z raznimi sodbami, ki so si jih sami o njej delali.

Gospa Barbara je bila jako čudovatega značaja. Radodarnost, postrežljivost, usmiljenje bile so njene glavne lastnosti. A imela je tudi svoje slabosti. Bila je namreč silno radovedna; utikala se je rada v tuje zadeve in ako jej je kdo njenih znancev odrekal zaupnost, maščevala se mu je s hudim obrekovanjem. Kdor pa si je njo izbral za prijateljico in zaupnico, temu je bila sama dobrota. Svet bi bila spreobrnola, da bi kakšno uslugo storila. In res, le malokdaj jej je spodletelo, da ni dosegla svojega cilja. Zato je gospa Barbara uživala pri svojih tržanih čast poladvokata in polspovednika.

Gospa Barbara je bila jako zgovorna. Govorila je vselej mnogo in hitro in pri tem kretala z životom in mahala z rokami. Na sprehodih je nosila navadno skoro celo leto pihalko; med potem je govorila sama s seboj in pri tem se večkrat ustavljala sredi ceste. Tuj izobraženec, ki jo je slučajno srečal, izogibal se je je, menéč da je prismojena. Tržanom pa so ravno te njene navade vzbujale spoštovanje do nje, ker so jo smatrali za učeno in pametno.

Adinemu očetu se je gospa Barbara prizadevala bolj ko mogoče prikupiti. Bila sta obadva vdovca, obadva v enakih letih in rada bi bila prezrla njegovo leseno nogo, da postane stotnikova gospa.

Stotnik ni našel ugodnosti v njenem društvu; a ker mu je mnogo dobrot storila, bil jej je hvaležen in prijazen, prizadevajoč si prezirati njene prenapetosti. Nekaj nad štiri leta je bil stotnik njeni gostač, a na enkrat je postal žrtva neke epidemične bolezni. Umrl je še le petinštirideset let star, priporočivši svojo Ado gospej Barbari v varstvo.

Ko je Ada postala sirota, bila je v šestnajstem letu. Njeno izobraževanje ni bilo še dovršeno. A ker zdaj ni imela nikogar, ki bi za njo plačeval, morala je iz zavoda stopiti.

V hiši gospe Barbare našla je srčen sprejem. Gospa Barbara, pretirana v vsakem svojem početju, bila je pretirana tudi v ljubezni do Ade. Ada, ki je po sedemletnem bivanju v zavodu še le zdaj zopet prišla med svet, opazovala je z začudjenjem in z neko plašljivostjo živahno obnašanje svoje varuhinje. Vajena občevati samó z izobraženimi učiteljicami in nežnimi součenkami, čutila se je tujo in osamljeno tudi sredi obljudjene hiše, v katero je bila prišla. Prepričala se je namreč vedno bolj, da se njena odgoja in nazori nikakor ne strinjajo z društvom, s katerim občuje. Čutila se je zató jako nesrečno, a privadila bi se bila s časoma svoje osode, ko bi jej ne bila neka slutnja napravila neprenosljiv njeni že dovolj neugodni položaj v hiši gospe Barbare.

Gospa Barbara je imela sina, ki je bil pet let starejši od Ade. Telo in duševno pravi sin svoje matere je bil Feliks v svojem življenju obhodil nič manj kot čvetero gimnasij in dve realki. A ker se je mati prepričala, da so se vsi professorji zarotili zoper njenega sina, ker so mu dajali same dvojke in trojke in bili celo tako drzni, da so ga dvakrat izbacnoli iz šole, vzela ga je naposled na dom. Bil je dvaindvajset let star, zapravljen je bil materi za svoje izobraževanje nekoliko tisočakov in ni znal še v svojem materinem jeziku pravilno pisati! Majhne osebe, dobro rejen, pasel je zdaj lenobo doma, obzoroval delavce na polji, dekline dražil ter bil „sladki križ“ gospej Barbari, kakor ga je sama imenovala.

Gospa Barbara se je vedno bolj prepričevala, da iz njenega Feliksa nikdar ne bode kaj prida, da se ne bo nikdar resno prejel dela. Zato je menila, da mu je treba poiskati pridno družico, ki bode znala po njenej smrti njega in gospodarstvo voditi. Ada se jej je zdela kakor navlaš stvarjena, da bi prevzela to nalogo. Bila je tiha, ubogljiva, postrežna. Se vé da se jej je Ada zdela nekoliko previsoko izobražena za njega. A sčasoma, takó si je mislila, bode že pozabila, kar se je naučila, in po njenem zgledu izučena postala nje vredna naslednica.

Odkrila je Feliksu svoje naklepe, a on ni bil spočetkoma z njimi nič zadovoljen. Ada mu je bila prefinja in prebojazljiva. Že takoj s kraja ga je razžalilo, da se ona izogiblje njegovega društva. Vendar pa vaje vselej mater ubogati, začel se je prijaznejše Adi približevati. Kmalu je mati Barbara z veseljem zapazila, da se Feliksovo srce resno vnema za Ado.

Ko je Ada začela slutiti, kam meri prijaznost gospe Barbare in Feliksova udanost, prestrašila se je svojega nevarnega položaja. Feliksu je takoj dala čutiti, da je razžaljena po njegovem postopanju. Da bi je pa še hvaležnost ne vezala na nikogar, sprevidela je, da si bode treba poiskati primerne službe, da zamore potem hišo svoje varuhinje zapustiti. Dolgo se ni upala odkriti gospej Barbari svoje želje. Na zadnje pa je to vendar storila, spoznavši ta pot kot edini, da si pridobi svobodo.

Gospa Barbara ni s početka hotela nič vedeti o Adinem sklepu. Nerada je videla, da bi njeno upanje, združiti enkrat Ado in Feliksa, splavalo po vodi. Na zadnje pa, kakor smo videli, jej ni bilo več mogoče dalje se zoperstavljeti, in ponudila je Adi pomoč, da se njej želja čim preje izpolni.

III.

Sredi sobe leži odprt kovčeg, pred njim pa kleči Ada in va-nj pospravlja svoje perilo in druge malenkosti. Skrbno še zavija v papir nekoliko jej ljubih spominkov od svojih prijateljic iz zavoda. Zdaj vzame v roko majhen album, površno pregleduje drage jej slike, ktere je va-nj shranjevala, na zadnje pa poljubuje ne brez bridkosti sliko mlade ženske,

svoje matere, in sliko zarujavelega, a prijaznega obraza, podobico svojega očeta. Dejala je album vrh drugih rečij in kovčeg zaprla. V njem je bilo vse Adino imetje.

Ko je svoje delo skončala, očisti si s krtačo novo črno obleko, zadnji dar gospe Barbare, dene si klobuk na glavo in z gotovimi koraki sobo zapusti.

V veži pričakujeta potujočo Ado gospa Barbara in Feliks. Obadva praznično oblečena, a čemernih otožnih obrazov. Hlapec je dejal mali Adini kovčeg na ramo, potem pa korakajo vsi skupaj za njim proti poštnemu poslopju. Ada je imela še dobro uro vožnje do kolodvora.

Ko je poštni kočijaš povabil Ado, da naj stopi v voz, podá ona gospej Barbari rokó v pozdrav. Ta pa jo objame takó krepko in srčno, da je Ado skoro zbolelo. Med jokom in poljubi še jej šepeče nekoliko svarjajočih besed in jej pokriža čelo. Zdaj se obrne proti Feliksu, ki je rudeč kakor kuhan rak stal zamišljen za materjo mencáje klobuk, ktereга je pozdravlja je v roki držal ter gledal pred se.

Ali Feliks, kaj ne veš ničesar povedati gospodični Adi v slovo?

Feliks se je takó prestrašil materinega opomina, da spusti klobuk na tla. Podal je potem v zadregi Adi roko, mrmraje med zobi nerazumljive besede.

Voz je oddrčal in izginol med drevjem, a gospa Barbara je pozdravlja joč še vedno mahala z belo rutico za njo. Ko je pa zapazila, da je njeni trud zastonj, obrisala si je z ruto še solzne oči in globoko vzdihnola. Zdaj obrne svojo pozornost na sina, ki je tiho stopal poleg nje. Opazovala ga je en čas molcé, potem ga pa s pihalko udarila rahlo po lici rekoč: Ali si Ado že močno ljubil? Kaj? Ti bebec!

Feliks ni dal odgovora. Sklonil se je proti tlam in utrgal cvetlico, ki je rastla na poti. To pa je storil le zato, da si je med tem iz očesa solzo otrl.

A sokolskim očem gospe Barbare ni ta solza ušla. Usmilil se jej je. Le potrpi Feliks, ko bode Ada poizkusila, kako grenek je zasluženi kruh, rada se bode povrnola. Svet jej bode že pregnal prevzetnosti. Vama obema pa bode koristilo, da se nekoliko časa ne vidita. To je govorila z nekakim proroškim glasom in godrnjáje nadaljevala svoj pot.

Ko se je poštni voz premaknol, Ada ni imela več očij za Barbarine pozdrave. Njeni pogled je iskal na majhnem pokopališči, mimo ktereга se je ravno vozila, priprosti križ, ki je zaznamoval kraj, kjer so jej očeta pokopali. Kmalu zagleda križ in to vsled cvetličnega venca, ki ga je vjutro na-nj obesila. Privzdigne se nekoliko, da ga zamore bolje opazovati, potem pa se skloni nazaj in bila je močno ginena.

Kaj bode za naprej z menoj, je vzdihnola! Bolje bi za-me bilo, ko bi tudi jaz poleg očeta spala večno spanje! In zamislila se je v neznano jej bodočnost, v katero je danes s prvim korakom stopila.

A pomladansko solnce je sijalo tako veselo po lepej planjavi, po kterej se je vozila, ptički so tako skrivnostno žvrgoleli skakljaje po vejah, na katerih je sililo nežno lističje iz debelih zelenih popik, da so se tudi njene misli nehoté razvedrile. Ker pa žalost ne najde trdnega prostora v mladostnih prsih, zato se je z njenimi mislimi tudi njeno srce razvedrilo.

Povzdignola je glavo in pogledala v modro nebó. Postajala je vedno mirnejša. Upala je z neko gotovostjo, da dobrotni stvarnik, ki je toliko lepot v narodi stvaril človeštvu v veselje, ne bode zapustil sirote, ki mora po svetu med tujimi ljudmi si iskati zavetja. Ko bi jo bila zdaj videla gospa Barbara, čudila bi se bila Adinej hitrej spremembi. Zadovoljnost, da se jej je posrečilo iznebiti se Feliksovega snubljenja, udanost v svojo osodo, upanje, da najde mir in zadovoljnost v opravljanji svojih dolžnostij v rodbini, kamor je bila napotjena, vse to je dajalo njenemu obrazu zopet življenje. Adino lice je na enkrat izgubilo ono resnobnost in nezadovoljnost, ki ste jo v hiši gospe Barbare delali navidezno starejšo in nepriljudno.

(Dalje pride).

Šege, običaji in narodni prazniki pri Srbih.

Piše *Ivan M. Bogović.*

Predgovor.*

„Slovan povsod brate imá“, poje pesnik, ali Slovan Slovana šestokrat ne pozná. Vsako slovansko pleme, katero se „krstom krsti“, ima svoje običaje, šege in svetkovine, tako i Srbi. Petstoletno robovanje in dušmansko krvoločenje tursko ni moglo pri Srbih uničiti njihovih običajev in obredov. Vero in običaje so si pridržali. Dà i sami poturice — poturčeni kriščani — v Bosni in Hercegovini so si pridržali mnogo kristijanskih običajev; oni praznujejo še dandanašnji nekatere svetnike, kakor „ognjeno Marijo“, sv. Nikolo itd.

Ker so Srbi, Srbohrvatje in Slovenci najsorodnejša slovanska plemena, mislim, da bode Slovence zanimalo seznaniti se z običaji, šegami in narodnimi prazniki svojih bratov Srbov. Da smo v veri ločeni, nič ne dé, saj je Bog samo eden, a to razdvojenje nismo mi zakrivili, nego obostranski naši pradedje, vsak v svojem — interesu.

Kar tukaj bralcem podajam, vzeto je prav iz narodnega življenja — iz vrelea, kjer ti običaji še niso oblizani od moderne kulture.

* Jezik ostane, kolikor mogoče, nespremenjen, da čitatelji vidijo, kako piše Srbin slovenski.

